

saada ruokaa, lämmitä ja niin monenlaisia menoja maksetuksi. Elään ole ihmettä, että mies ja nainen yhdessä tuumin olin usein keskustelivat, miten järjestäisi taputensa, että se pieni palkka riittää kalleen. Sairaustakin tahtoo aina olla vielä räsittämissä kyllä kireällä olevata työläisriepua.

Niistä ompeluseuran iitamista sopi sanoa, että ne eivät onnistuneet niinkuin mie naiset toivoimme. Ensinäkkin sattui siksi päiväksi oikein "akkain ilma", niin että ei suurellaakaan nautintotululla tehnyt mieli u-lon huoneesta. Oli kovin vähän yleisöä, tulotkin oli \$9.20. Ei ollut suuret tulot. Toinen syy oli meidän huonosti onnistumiselleme siinä, että osa meidän miestovereistamme oli ottanut naisten homman niin arvottomaksi, että kehuivat menneensä uno-on, että eivät antaneet kannatus-taan meidän työellemme, eivät tulleet katsomaan ja kuulemaan mitä naiset olivat aikaan saaneet. Mutta eivät myös malttaneet olla pois haallista, vaan oli siinä tullut hyvinkin lukuisasi kiusaa tekemään. Oven raosta vaan kurkittiin ja tehtiin kiusaa. Kukaan vihdoinkin nainea, joka oli ovelta tikkettä vastaan ottamassa kiukustui ja huusi, että tulkaa sisälle tai menkää ulos, niin silloin katsoivat parhaaksi lähteä menemään alas rappusia. Etkös teitä miehet hävetä, käytäytyä sillä tavoin, kun luette itsenne kuitenkin järjestyneitten joukkoon, ja olette jäsenenä sosialistipuolueessa useakin.

Toveri Kopilakin on tanssen kaupungissa antamassa sanarieskaa ja kyllä hänellä kuuluu olevankin paljon sanomista. Toivon, että ensikerän kun meille tulee puhujaa, niin ottaisiin suurilukuisempana joukkona sekä myöskin esiinnyttäisiin arvokkaammin kuin tällä kertaa. Eräs-jokkin puhuttelussuudessa rapsivat jokat nuoret tekemään kiusaa puhujalle ja myös estivät elämällään huja sanot, ja kun Kopila pysyi, sitä lähellä istuvien kuulemasta mitä puhui nyt saisi puhua, niin siitä ne vasta innostuivat kiusaa tekemään.

Toivottavana olisi, että me Vancouverin "pieni lauma" viljeilimme enempi kirjallisuutta ja lukisimme, mitä meillä on täällä lausutossa saatavana. Tosin täällä on pieni laulukirjasto, mutta ei kaikki vielä tiedä, mitä se sisältää.

Ompeluseuralalla on kokous joka keskiviikko kello 2 j.p.p. Saapukaa naiset suurella joukolla. Ottakaa itsellenne, perheenäidit, ja nuoret tytöt, vapaa iltapäivä keskiviikkona.

KIRJEENVAIHTAJA.

COBALT, ONT., CAN.

Tervehdys tähtikkin hopeakylästä kaikille Toverittaren lukijoille. Häpein sanoa että ei täältä Cobaltista ole aiunkaakaan kirjoitusta näkynyt, vaikka miuki Kirjeenvaihtajakin pitäisi olla. On hauska nähdä paikkakuntain uutisia, mutta hausempi vielä on nähdä oman paikkakuntansa uutisia. Luulisihan täältäkin kirjoitamisia riittäviä, kun on satoihin nouseva suomalainen väestö ja osaston toimintakin on hyvin vilkasta. Pyydän hyväntahtoisesti kirjeenvaihtajaa, tämän kirjoituksen nähtyään, täyttämään tästä lähtien tehtävänsä.

Minä puolestani en voi muuta kun antaa sydämmällisen kannatukseni Toverittarelle. Siinä on usein kirjoituksia lasten kasvatuksesta, lasten ruokajärjestelmästä y.m. lasten hoitoon kuuluvaa. Minä kun olen itse vasta alkava äiti, niin ovat sellaiset neuvot kiitollisuudella vastaan otettuja. Joten pyydän, että kokeneet äidit vastaisuuksiaan kirjoittavat Toverittaren kokemuksiaan lasten kasvatuksessa.

Huhtikuun 3 päivänä joutui kansalaisemme, Mrs. Wälsänen synnyttämään lapsensa junassa. Hän oli tulossa Round Lakelta synnytykselle tänne Cobaltiin, mutta ei ehtinyt sillä lapsi teki tuloaan. Onneksi sattui eräs tohtori olemaan junassa, antaen apuaan ensi hätään. Mrs. Wälsäinen on nyt Halleyburyn sairaalassa, ja kuulemani mukaan voi hyvin. Lapsi ei jäänyt eloon.

Inhana kesä on taas tulossa, ollen se tervetullut työläisenkin perheeseen.

Asioitsijat, ruvetaapaa nyt oikein hanoilla korottamaan Toverittaren tilaajamäärää, että saataisiin se siihen

10.000:teen, nyt kun ei kylmät ilmatkaan ole sitä estämässä. Toivotan hauskaa kevättä Selma-tädille sekä kaikille Toverittaren lukijoille.

Toveruudella, HELMI MARTIN.

ABERDEEN, WASH.

Ajattelin juuri tätä kaikenlaista maailman hyörintää, jossa valvoin hyvinkin syvällisiä aatoksiin, jotka hetkeksi toivat levottomuutta mieleeni ja rauhattomuutta sydämeeni. Ajattelin tuota kiihottavaa hetkekkästä intohimoista "isänmaallisuutta", jonka riemu tulee pian hukkumaan karvaaseen sydänsuruun ja ilo sammuu tulvehtivaan kyynelevirtaan.

Kovinkin suru sattuu poismentteitten ystävien ja sukulaisten, äitien ja isien sydämiin.

Tämä kaikki on hirveätä murros-aikaa—hirvein mitä ille konsanaan maailman historiassa ollut, vaikka ihmiset lenevät sivistyneempää, kuin mitä ovat olleet edesmenneinä aikoina. Mutta sen sijaan on murhävälneitten kehitys ollut monin kerroin kauheampi, niin että raakuus siltä taholta menee kaiken sivistyksen edelle.

Tuon julki, saa pilkkaa ja häväistystä sekä panettelua osakseen, ja heidän pienimmätkin virheensä otetaan tarkasti huomioon, että niitä voitaisiin käyttää aselina tuouden puoltajia vastaan.

V. FRANZEN.

WOODLAND, WASH.

No oikein hävettää, kun te viisaat miehet, menette niin pitkälle, että alatte Toveritarta arvostella liian tyhmästi. Sanotaan, että se on "porvarillinen". Siinä te olette erehtyneet. Minä olen sydämestini liian punanen ja rinnastani keltaisen, enkä voi sittenkään olla olematta käyttäytymässä "porvari". Minun täytyy säästää, vaikka ei olisi mitään säästääkään. Ja siitä ovat miehetkin hyvin iloisia, kun heillä on säästäväinen akka, vaikka ei sitä viitsisi aina miehinä tunnustaa, että säästää tarvitsen. Me emme voi nuolasta ennen kuin tapahtaa ja sosialistinen yhteiskunta ei ole vielä käsissä. Se on vasta kasvamassa ja Toveritar tekee työtä sen kasvattamistyön eteenpäin viemisessä voitinsa mukaan. Eihän niin pienellä lehdellä voi paljoa vaatiaakaan. Enempi tämä antaa uios opettavaisia lukemista kerran viikossa kuin toiset kuusi lehtea viikossa. Ei ainoatakaan toista lehtea ole vielä kaivattu niin kovasti tulevaksi, kuin tätä pientä Toveritarta. Kuulee usein sanottavan, että "kun saisi postia, että saisi Toverittaren. Olen sitä jo odottanut."

Nyt kun te näette, että sen tilaajamäärä kohoaa, niin nyt aletaan huutaa, että "pols olisi saantava nykyinen toimittaja, ei hänestä ole miinijään." Mutta minä sanon, että niin kärsivällistä saatte hakea kauan aikaa, kun Selma-täti on, eikä lehti ole minkään arvoinen silloin, jos siihen aina pienen ajan perästä täytyy toimittajaa vaihtaa. Silloin aina sattuu sellaisiakin toimintukseen, jotka eivät tuone lehtivänsä ja silloin tekee lehti taka-askelta koko hyvästi. Mitä te miehet pidätte niin suurta mölyä naisten lehdessä? Kyllä meilläkin on vielä mukautisi ja tiedämme mitä vaadimme. Paikkakuntakirjeet me vaimimme lehdessä ja niitä tykkää jokainen lukea. Joka on yhden kerran lukenut Toverittaren, niin ei hän saata olla sitä lukematta toistakin kertaa. Ja kenen syy se on? Se on Selma-tädin syy, sillä Toverittareissa on hyvin vähän riitakirjoituksia ja se miellyttää lukijoita.

NÄITÄ AJATTELEVA.

TIMMINS, ONT., CAN.

Toveritaren n:o 12 kirjoittaa Mary Brandt s. s. osaston markkina-iltamasta v.k. 7 päivästä, muun muassa lausuen paheksumisensa muka siitä, että poikamiesten puolella oli elävään vaimojen leskiä. Sellainen paheksuminen on kerrassaan typerää, sillä meillä oli vaan tarkoitus kartuttaa rahaa osaston velkaan maksamiseen, eikä yksityisten kunnian pyynteisiin. Onhan meillä nimiluettelo kunnalliskin puolen, että näkee kuinka paljon kukin on rahaa uhrannut mainittuun koraan hyväksi, poikamiesten huuto ollen \$70, ukkomiesten vaan \$45. Sitäpaitsi poikamiehillä oli vielä määräämätön summa vararahastoa,

jos ukkomiheit olisivat ylentäneet, huolimatta siitä, jos kolme "skääppää", kuten akat huutavat, oli polkain puolella, niiden raha ollen yhteensä 6-7 dollaria.

Tästä markkinakorista ovat akat jo kyllin huutaneet ja seppittäneet lauluja perhe-iltamiin, joka saa riittää, jos ottaa huomioon sen tosiasian, että sillä vaan lamaannutaan yhteistoimintaa, jota pitäisi vilkastuttaa. On vielä hyvä lausua se tosiasiain, saman korin tulosta, jos se olisi myyty, kuten kahvikukat enimmän tarjoavalle yksityiselle, niin ei siitä olisi tullut \$10 enempää, vaan juuri sen takia se laitettiin näin kilpailulle ukko-ja poikamiesten välille. Mutta itserakkaus ei saa nousta yli äyräitten, että pysytään innostuksessa uutta markkinakoria valtaamaan, sillä poikamiesten rahat kyllä joutaa, jos vaan ukot vähän alkuan kiihottavat.

TODISTETTU POIKAMIES.

KIITOS!

Lausun sullimmat kiitokset Creightonin s. s. osaston ompeluseuran jäsenille, jotka toimeenpanivat markkina-iltamat hyväkseni, maaliskuun 19 p. 1917 ja myöskin niille henkilöille lausun kiitokset, jotka aineellisesti avustivat iltamatilaisuudessa, josta oli puidas tulo 40 dollaria.

Toverillisesti
Oiga Kautto,
Box 302, Copper Cliff, Ont., Can.

EUREKA, CAL.

Ompeluseuralalla oli kokous t.k. 15 p., jossa evästykäsi lausuttiin länsipölin edustajakokoukselle, että Toveritar on hyvä nykyään paitsi että säästäväisyys kysymykselle ei uhrattaisi niin paljon Toverittaren puolesta, mitä nykyään, kun työläinen saapi \$2.00-\$2.50 päivästä ja elinkustannusten näin korkealla ollen on selvä, mitä silloin säästää.

Martha Hellmanin hyväksi oli täällä keräyksiä ja saatiin niillä kerätyksi \$20.60; listat palautettiin takaisin ynnä kerätyt rahat määräraikkaan. Siis kiitos avustajille! Yllämainituilla listoilla keräsivät Anna Veijola, Sanni Matson, Marla Lassila.

Toveritar Anna Veijola on sairaana. Käykää toverit katsomassa häntä. Anna Veijola on innokas toimihenkilö, vaikka onkin helppo terveydestään, niin aina on aulis uhramaan voimansa sosialismin hyväksi.

Kansalainen Kalle Ranta työskennellen tukkien kaatajana Scotia kimpiköllä, joutui puiden väliin viime kuun 27 p:nä, josta seurasi kuolema. Siis yksi uhri lisää kapitaalin uhrallittarille.

Lisää tovereita on saapunut paikkakunnallemme, kuten Mr. ja Mrs. Nelson, Mr. ja Mrs. Reinberg. Siis tervetulos!

MARIA LASSILA.

MULLAN, IDAHO.

Taas pitkääst aikaa tervehdän Toveritarta ja sen lukijoita ja samalla kerron toimistamme täällä Mullanissa.

Ompeluseuran kokouksessa maaliskuun 29 p. oli esillä useitakin asioita, joista yhtenä oli virkallijain valinta. Seuran virkallijoiaksi valittiin tälle vuosineljännekselle seuraavat henkilöt: puheenjohtajaksi Hilda Porkka, pöytäkirjuriiksi Hilda Cape, rahastonkirjuriiksi Helmi Mäki, työjohtajaksi Rosa Koski, tilintarkastajiksi Hilda Apponen, Hilda Porkka ja Maria Luoma. Toverittaren asioitsijaksi Hilda Porkka ja Rosa Koski ja Toverittaren kirjeenvaihtajaksi allekirjoittanut.

Jo edellisessä ompeluseuran kokouksessa oli meillä keskustelu Toverittaren sisällön suhteen ja olimme kaikki yksimielisesti tyytyväiset siihen. Mielestämmme on toveritar nykyisen toimittajan aikana ollut parhaiten toimitettu mitä se on ollut koskaan ennen. Ja sitäkin jo todistaa sekin, että sen tilaajamääräkin on kasvanut niinkin suureksi kuin se nykyään on, että 7,400. Usealta taholta on kyllä syytetty Toveritarta että siinä olisi jotain "porvarillisuutta" ja liian paljon säästäväisyyspöitikkää, vaan mielestäni on se tyhjää salveltelua. Se mitä toimittaja Kodin osastossa antaa neuvoja ja ohjeita kotitalouden hoidossa, ei luulisi ketään johtavan porvarillisuuteen.

Voimisteluseuran täällä ovat mies-toverit perustaneet s. s. osaston alaseuraksi ja näyttävät olevan kovasti innostuneita voimisteluun. Ovat pitäneet jo useita harjoituksia, että kohta saamme nähdä täälläkin voimistelutaidetta.

Naiset ovat myöskin paljon puhuneet naisvoimisteluseuran perustamisesta, vaan emme ole vielä päässeet niin pitkälle, että olisimme koontuneet tuumallemaan, olisiko meillä mitään mahdollisuuksia siihen. Ensiksikin se, että suostuisiko osasto ottamaan vielä yhden alaseuran lisää, sillä siitä kun on jo puolisen kymmentä, että ei tahdo joutaa haadi kaikkien käytettäväksi. Kehotan kuitenkin kaikkia voimisteluun innostuneita naisia, että kokoontukaa päät-

LÄÄKETIETEELLISIA NEUVOJA NAISILLE

on kirja, joka pitäisi olla kaikilla. Tilatkaa se heti, kun asianmies tulee sitä kauppamaan.

E. MALINEN,

116—4th Ave. So., Seattle, Wash.

TOVERITAR 12-SIVUISENA

Kuten on ennen ilmoitettu, ilmestyy Toveritar 12-sivuisena jokaisen kuukauden viimeinen tiistai, jos sille tulee tukkutilauksia niin paljon, että ne korvaavat laajennetun lehden lisäkustannukset. Ensimmäinen 12-sivuisen numero ilmestyi viime kuussa. Ainoastaan yksi osasto oli siihen mennessä lähettänyt tukkutilauksen. Nyt taaskin ilmestyy Toveritar 12-sivuisena tämän kuun viimeinen tiistai ja toivomme on, että isommilla paikkakunnilla käytetään tätä tilaisuutta Toverittaren livittämiseksi siten, että tilataan tätä kuukausinumeroa vissi määrä jaettavaksi—joka kuukausi. Tilausten kerääjien on sen jälkeen helpompi saada tilauksia aina sieltä, mihin ensin on jaettu muutama numero näyteeksi. Toivomme siis, että näitä tukkutilauksia saapun Toverittarelle ennen t.k. 24 päivää siksi paljon, että siihen kamattaa laittaa vaatimusta vastaavan sisällönkin. Käyttäkää alla olevaa tilauslippua, tehdessämme tilauksenne.

Toverin kouttori, Box 99,
Astoria, Oregon:

..... S. S. Osasto (Ompeluseura) tilaa

..... kpl, Toverittaren 12-sivuista numeroa.....kk.